

Серпенінова Ю.С. Визначення ліквідності банку / Ю.С. Серпенінова // «Шляхи та інструменти модернізаційного прориву економіки України», 21-22 жовтня : зб. тез доповідей. – Одеса : НАН України. Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень, 2010. – С. 192–193.

ВИЗНАЧЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ БАНКУ

Ю.С.Серпенінова, к.е.н.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ», м.Суми

З огляду на загострення світової фінансової кризи, на сучасному етапі вітчизняним банкам доводиться працювати в умовах зростаючих ризиків, що супроводжують банківську діяльність. В такій ситуації особливої уваги набуває стабільність фінансового стану банку, основними якісними характеристиками якого виступають платоспроможність і ліквідність.

В сучасних економічних умовах ліквідність банку необхідно розглядати як багаторівневу систему категорій, яка включає елементи, як ліквідність банківської системи, ліквідність банку, ліквідність балансу, ліквідність активів і пасивів.

На макрорівні виділяють ліквідність банківської системи, яка залежить від ліквідності Національного банку і ліквідності банків другого рівня. В свою чергу, категорія «ліквідність банку» визначається за допомогою ліквідності балансу, а також ліквідності активів і пасивів. Всі дані категорії тісно пов'язані між собою і розглядаються у взаємозалежності.

Ліквідність банківської системи – це спроможність забезпечити своєчасне виконання всіх боргових зобов'язань перед вкладниками, кредиторами і засновниками банківських установ, можливість залучати в повному обсязі вільні кошти юридичних і фізичних осіб та надавати кредити й інвестувати розвиток економіки країни [1, с.20].

Щодо ліквідності банку, то наукове розуміння даної категорії неоднозначне. Базуючись на дослідженні теоретичних поглядів вітчизняних та зарубіжних науковців, можна виділити три найбільш поширені точки зору. Перша полягає в ототожненні ліквідності банку з існуючим обсягом готівки.

Згідно з іншою точкою зору, ліквідність банку трактується як якісна характеристика об'єкта економічних відносин, а саме: як здатність погашати свої зобов'язання в строк.

Останнім часом підкреслюється третя точка зору, згідно з якою ліквідність банку визначається не лише спроможністю банку

розраховуватись за своїми зобов'язаннями, а й одночасним розширенням кредитної діяльності.

Таким чином, на нашу думку, найбільш розширене визначення ліквідності банку надає І. Б. Івасів, який зазначає, що тлумачення ліквідності банку як спроможності банку виконувати свої зобов'язання має бути доповнене вимогою задовольняти кредитні заявки клієнтів, котрі відповідають його стандартам кредитування [3, с. 111].

Ліквідність банку визначається ліквідністю балансу, а саме – ліквідністю активів і пасивів. Ліквідність балансу характеризує запас власних коштів, запас (портфель) активів і певну структуру зобов'язань, а також відповідність строків запитання пасивів строкам погашення активів. [2, с. 234]. Ліквідність балансу досягається за наявності певних характеристик активів і пасивів балансу банку.

Ліквідні активи – це кошти, цінні папери, матеріальні цінності та інші ресурси підприємства, банку, держави, які можуть бути швидко і з мінімальними витратами перетворені в реальні грошові кошти в готівковій чи безготівковій формі [4, с. 331].

Суть категорії «ліквідні» пасиви полягає в тому, що пасиви, які стабільно знаходяться в обігу банку, не є надзвичайно чутливими до процентних ставок та постійно поповнюються. До «ліквідних» пасивів можна віднести залишки на поточних рахунках постійних клієнтів, кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій, довгострокові депозити фізичних і юридичних осіб тощо.

Отже, розглянувши сутність поняття «ліквідність банку», можна зазначити, що дана категорія досить складна, багатогранна, потребує детального вивчення і тлумачення. Зауважимо, що ліквідність банку є важливою характеристикою фінансового стану банку, що робить її одним з основних об'єктів банківського менеджменту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Галицька Е. Удосконалення системи показників ліквідності комерційних банків // Елеонора Галицька, Людмила Висоцька // Банківська справа. – 2002. – № 2. – С. 19–25.
2. Сало І. В. Фінансовий менеджмент банку : навч. посіб. / І. В. Сало, О. А. Криклій. – Суми : Університетська книга, 2007. – 313, [7] с.
3. Івасів І. Б. Ліквідність банку в умовах маркетингоорієнтованого менеджменту / Івасів І. Б. // Фінанси України. – 2003. – № 1. –

- С. 109–116.
4. Енциклопедія банківської справи України / редкол. Стельмах В. С. (голова) та ін. – К. : Молодь, Ін Юре, 2001. – 679, [1] с.